

BARN OCH ELEVER I SOCIAL UTSATTHET. FÖRSKOLANS, SKOLANS OCH FRITIDSHEMMETS ROLL OCH ANSVAR

NY BOK FRÅN STUDENTLITTERATUR 2023

FÖRFATTARE ANN-MARIE MARKSTRÖM OCH SUSANNE SEVERINSSON

INNEHÅLL

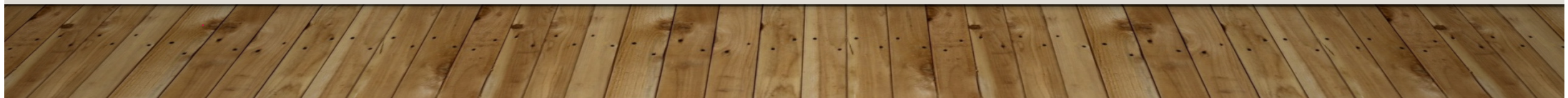
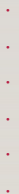
- Den här boken vänder sig till studerande och yrkesverksamma inom förskola, fritidshem och skola- förskollärare, lärare, specialpedagoger, speciallärare och annan elevhälsopersonal, men också till de som arbetar inom socialtjänst eller andra verksamheter som ger stöd till barn och familjer.
- Ann-Marie Markström och Susanne Severinsson är verksamma som forskare inom utbildningsvetenskap och undervisar på olika lärarprogram samt vid specialpedagog- och speciallärarprogrammen vid Linköpings universitet

SKOLANS KOMPENSERANDE ROLL

- En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen (Skollag 2010:800 1 kap. 4 §).
- vill poängtera förskola och skolans viktiga uppdrag i att förmedla hopp om att förändring är möjlig.

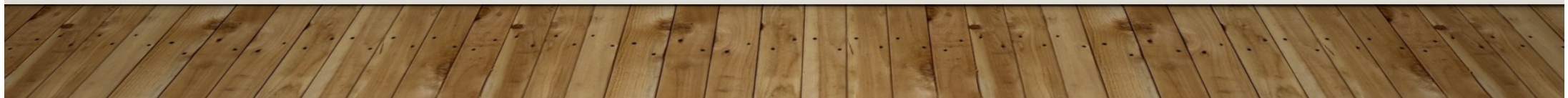
NÄTVERK SOM BEHÖVER FÖRTÄTAS

- När barn och elever riskerar att fara illa på grund av våld, missbruk eller psykisk ohälsa i hemmet har förskolan, skolan och fritidshemmet en viktig skyddande funktion. Inget lärande utan sociala relationer. Trygghet
- I den här boken presenteras teorier och praktiska exempel på hur det går att förstå barns och elevers sociala utsatthet samt vilket socialt och specialpedagogiskt uppdrag förskola, skola och fritidshem har.
- Aktör-nätverksteori, ANT betoning på samspel mellan människor och mellan människor, miljö och materialitet.



AKTÖR-NÄTVERKSTEORI

ANT-analyserna synliggör samspelet och vi kan få en medvetenhet om komplexiteten i hur olika utgångspunkter, sättet att formulera problemen, vilka roller som erbjuds påverkar vad som blir möjligt att göra. Vår förhoppning är att boken ska bidra till nya sätt att både betrakta problem och arbeta med dem i praktiken såväl som att hitta rimliga kravnivåer och realistiska lösningar.



SKOLAN KAN UPPTÄCKA MISSFÖRHÅLLANDEN

- I boken belyses de processer som startar när en orosanmälan görs, (Socialtjänstlagen 14 kap. 1 §).
- hur en utredning hos socialtjänsten går till Socialtjänstlagen (2012:776):
 - 11 kap. 1 § Socialnämnden ska utan dröjsmål inleda utredning av vad som genom ansökan, anmälan eller på annat sätt har kommit till nämndens kännedom och som kan föranleda någon åtgärd av nämnden.
 - Vad som har kommit fram vid utredning och som har betydelse för ett ärendes avgörande ska tillvaratas på ett betryggande sätt.
 - 1 a § När en anmälan enligt 1 § rör barn eller unga ska socialnämnden genast göra en bedömning av om barnet eller den unge är i behov av omedelbart skydd. En sådan bedömning ska dokumenteras.
 - Beslut att inleda eller inte inleda utredning ska, om det inte finns synnerliga skäl, fattas inom fjorton dagar efter det att anmälan har kommit in. Ett sådant beslut behöver dock inte fattas om det redan pågår en utredning om det barn eller den unge som anmälan avser.

PLACERINGSFORMER OCH VAD DE BETYDER FRÅN SKOLPERSPEKTIV

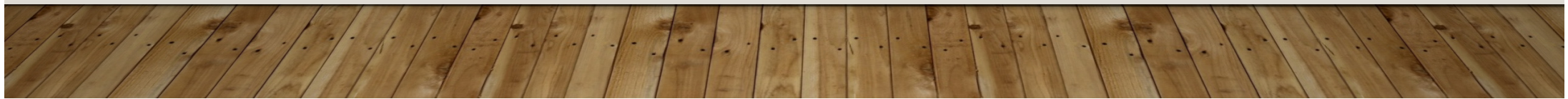
- socialtjänstens olika placeringsformer om ett barn inte längre kan bo kvar i hemmet. Familjehem , hem för vård eller boende HVB, Statens institutionsstyrelses särskilda ungdomshem SIS
- Citat från forskning och fiktiva typiska fall

FALLBESKRIVNINGAR

- Genom konkreta fallbeskrivningar möter vi några barn och elever i problematiska situationer där socialtjänst och förskole- och skolpersonal har olika roll och ansvar. Boken synliggör hur känslor griper in och påverkar de ibland känslomässigt svåra möten som förskole- och skolpersonal har med vårdnadshavare, barn och unga.

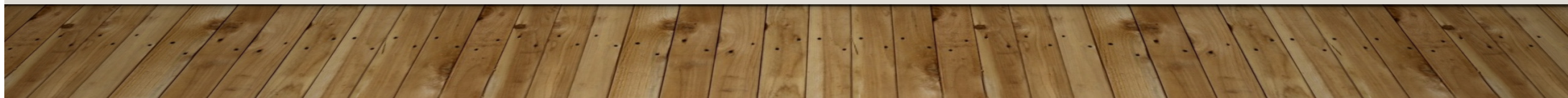
CITAT FRÅN EN FÖRSKOLLÄRARE

”Jag tänker på ett annat fall då. Det är en ensamstående mamma och så kommer pappan hem ibland. Han är aggressiv och pojken ser det. Och då har vi tagit upp det med vår chef, men hon tycker inte att man, att det är läge att göra nånting. Pojken pratar ju inte med det med oss om det, utan det är mamman som pratar om det med oss ibland. Det är jättesvårt.”



ALEX 13 ÅR I FAMILJEHEM - FÖRÄLDRAMÖTE

- Alex mamma har kommit till ett föräldramöte där också eleverna deltar. Hennes klädsel smälter inte in på den mindre ort där Alex är placerad och väcker en del uppmärksamhet. De andra föräldrarna tittar på henne och hon skruvar lite på sig. Hon förstår att de vet vem hon är och att Alex är familjehemsplacerad. Hon skäms, tycker detta är jättejobbigt, och reagerar med att bli arg. Hon är faktiskt Alex mamma. Även Alex är där och han sätter sig bredvid sin mamma och inte bredvid sina familjehemsföräldrar. Efter föräldramötet där rektor just talat, dröjer sig Alex mamma kvar hos lärarna. Hon vill prata med dem om en jacka som försvunnit för Alex. Alex familjehemsföräldrar och Alex vänder tillbaka in i klassrummet från korridoren när de på avstånd hör att Alex mamma blir väldigt upprörd i tonen och anklagar skolan för att inte ta itu med stölder på skolan. Lärarna är trötta efter en hel dags undervisning med efterföljande föräldramöte och säger i kort ton att de inte kan göra något åt saken just nu. Alex mamma säger att hon köpt jackan åt Alex och att det är en dyrbar märkesjacka. Familjehemsföräldrarna försöker lugnande säga att de kan köpa en ny jacka, men det har snarast en motsatt effekt. Alex mamma menar att det minsann går att köpa dyra saker när man får betalt för att ta hand om andras barn. Alex ser ut som om han helst vill försvinna och han börjar dra i sin mamma så att de ska gå ut.



FRÅGOR ATT DISKUTERA

Vad är förskolans och skolans ansvar i samverkan med familjer som lever i social utsatthet?

Vilka möjligheter och svårigheter uppstår i möten med föräldrar som inte alltid lever upp till föräldrarollen?

Hur kan förskola, skola och fritidshem göra?

